

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ
КАРАРЫ

«Татарстан Республикасы Жир кодексының 32 һәм
32¹ статьяларына үзгәрешләр кертү турында»
77-7 номерлы Татарстан Республикасы законы
проекты хакында

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы КАРАР БИРӘ:

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы депутатлары А.К. Хамаев, Н.Н. Хажипов, Ф.Ф. Баһаветдинов тарафыннан кертелгән «Татарстан Республикасы Жир кодексының 32 һәм 32¹ статьяларына үзгәрешләр кертү турында» 77-7 номерлы Татарстан Республикасы законы проектын беренче укылышта кабул итәргә.

Татарстан Республикасы
Дәүләт Советы Рәисе

Казан шәһәре,
2025 елның 11 июне
№ 310-VII ДС

Ф.Х. Мөхәммәтшин

Проект
Татарстан Республикасы
Дәүләт Советы депутатлары
А.К. Хамаев,
Н.Н. Хажипов,
Ф.Ф. Баһаветдинов
тарафыннан кертелә

**Татарстан Республикасы Жир кодексының 32 һәм 32¹ статьяларына
үзгәрешләр керту турында»**

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЗАКОНЫ**

1 статья

Татарстан Республикасы Жир кодексына (2005 елның 18 гыйнварындагы 4-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы редакциясендә) (Татарстан Дәүләт Советы Жыйалма басмасы, 1998, № 8 (II өлеш); 2005, № 1 (I өлеш), № 12 (I өлеш); 2006, № 7 (I өлеш); 2007, № 1 (I өлеш), № 4; 2008, № 5 (I өлеш); 2009, № 7 – 8 (III өлеш); 2010, № 11; 2011, № 11 (I өлеш); 2012, № 3, № 5 (I өлеш); 2013, № 1; 2014, № 3, № 5, № 6 (II өлеш), № 7, № 12 (II өлеш); 2015, № 7 (I өлеш), № 10 (I өлеш); 2016, № 5; Татарстан Республикасы законнар жыйнамасы, 2016, № 40 (I өлеш); 2017, № 41 (I өлеш), № 52 (I өлеш), № 76 (I өлеш); 2018, № 1 (I өлеш), № 22 (I өлеш), № 78 (I өлеш); 2019, № 2 (I өлеш), № 60 (I өлеш); 2020, № 77 (I өлеш); 2021, № 1 (I өлеш), № 20 (I өлеш), № 29 (I өлеш), № 57 (I өлеш), № 77 (I өлеш), № 93 (I өлеш); 2022, № 3 (I өлеш), № 17 (I өлеш), № 57 (I өлеш), № 77 (I өлеш), № 83 (I өлеш); 2023, № 11 (I өлеш), № 27 (I өлеш), № 56 (I өлеш), № 73 (I өлеш), № 86 (I өлеш), № 92 (I өлеш), № 95 (I өлеш); 2024, № 45 (I өлеш), № 56 (I өлеш); 2025, № 1 (I өлеш), № 18 (I өлеш) түбәндәге үзгәрешләргә кертергә:

1) 32 статьяга түбәндәге эчтәлекле 1¹ пункт өстәргә:

«1¹. Дәүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге жир кишәрлекләрен гражданнар милкенә бирү (тапшыру), Россия Федерациясе Жир кодексының 39¹⁰ статьясындагы 1 һәм 3 пунктларында каралган үзенчәлекләргә исәпкә алып, түләүсез башкарыла.»;

2) 32¹ статьяның 15 пунктындагы 1 пунктчаны түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«1) Россия Федерациясе Жир кодексының 39¹⁹ статьясындагы 3 пунктында каралган очраклардан тыш, дәүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге жир кишәрлегә гражданнар милкенә Россия Федерациясе Жир кодексының 39⁵ статьясындагы 6 һәм 7 пунктчаларында күрсәтелгән нигезләр буенча түләүсез бирелгән (тапшырылган) булса;».

2 статья

Өлеге Закон рәсми басылып чыккан көненнән соң 10 көн узгач үз көченә керә.

Татарстан Республикасы
Рәисе

Р.Н. Миңнеханов

**«Татарстан Республикасы Жир кодексының 32 һәм 32¹ статьяларына
үзгәрешләр кертү турында» Татарстан Республикасы законы проектына
аңлатма**

Россия Федерациясе Жир кодексының (алга таба – РФ Жир кодексы) 39⁵ статьясында Дәүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге жир кишәрлеген түбәндәгеләр милкенә түләүсез бирү мөмкинлегенә беркетелгән:

Россия Федерациясе субъектларының дәүләт хакимияте органнары тарафыннан билгеләнгән очракта һәм тәртиптә өч һәм аннан күбрәк баласы булган гражданның (6 пунктча);

әлеге статьяның 6 пунктчасында күрсәтелмәгән, федераль законнарда каралган очракларда башка аерым категориядәге гражданның һәм (яисә) гражданин тарафыннан төзелгән коммерциягә карамаган оешмаларга, Россия Федерациясе субъектлары законнарында каралган очракларда аерым категориядәге гражданның (7 пунктча).

РФ Жир кодексының 39¹⁹ статьясындагы 1 пунктында аерым категориядәге гражданның жир кишәрлекләрен күрсәтелгән нигезләр буенча милеккә түләүсез бирү бер тапкыр башкарыла дип билгеләнгән. Әгәр гражданның РФ Жир кодексының 39⁵ статьясындагы 6 һәм 7 пунктчаларында күрсәтелгән берничә нигез буенча жир кишәрлеген милеккә түләүсез алу хокукы булса, бу гражданин жир кишәрлеген милеккә түләүсез күрсәтелгән нигезләреннән берсе буенча гына алырга хокуклы.

«Россия Федерациясеннән аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 2025 елның 20 мартындагы 35-ФЗ номерлы Федераль закон белән РФ Жир кодексының 39¹⁹ статьясына 3 пункт өстәлгән, анда РФ Жир кодексының 39⁵ статьясындагы 6 һәм 7 пунктчаларында күрсәтелгән нигезләр буенча жир кишәрлекләрен гражданның милеккә бер тапкыр түләүсез бирү турындагы шартлар кулланылмый торган очраклар билгеләнә.

Күрсәтелгән нигезләр буенча элек бирелгән жир кишәрлегеннән аның максатчан билгеләнешенә һәм рөхсәт ителгән кулланылышына ярашлы рәвештә файдалануның сугыш хәрәкәтләре һәм (яисә) табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр аркасында мөмкин булмавы мондый искәртмәләргә керә.

Закон проекты белән Татарстан Республикасы Жир кодексының (алга таба – ТР Жир кодексы) дәүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге жир кишәрлекләрен гражданин һәм юридик затлар милкенә бирүне жайга сала торган 32 статьясына жир кишәрлекләрен гражданин милкенә түләүсез бирүнең Россия Федерациясе Жир кодексының 39¹⁰ статьясындагы 1 һәм 3 пунктларында каралган үзенчәлекләренә исәпкә алып башкарылуы турындагы нигезләмә өстәлә.

Закон проектында шулай ук ТР Жир кодексының өч һәм аннан күбрәк балалары булган гражданның жир кишәрлеген милеккә түләүсез бирелү хокукына ия гражданин исемлекләреннән төшереп калдыру һәм аларга жир кишәрлеген бирүдән баш тарту турында карар кабул итү өчен нигезләр билгеләнгән 32¹ статьясындагы 15 пунктның 1 пунктчасына үзгәреш кертү һәм тиешле карарның, Россия Федерациясе Жир кодексының 39¹⁹ статьясындагы 3 пунктында каралган очраклардан тыш, жир кишәрлеген гражданин милкенә Россия Федерациясе Жир

кодексының 39⁵ статьясындагы 6 һәм 7 пунктчаларында күрсәтелгән нигезләр буенча түләүсез бирелгән очракта кабул ителүен билгеләү тәкъдим ителә.

**«Татарстан Республикасы Жир кодексының 32 һәм 32¹ статьяларына
үзгәрешләр кертү турында» Татарстан Республикасы законын кабул итүгә
бәйле рәвештә үз көчләрен югалткан дип танылырга, туктатылып торырга,
үзгәрешләр кертелергә яки кабул ителергә тиешле Татарстан Республикасы
законнары һәм башка норматив хокукий актлары
ИСЕМЛЕГЕ**

«Татарстан Республикасы Жир кодексының 32 һәм 32¹ статьяларына
үзгәрешләр кертү турында» Татарстан Республикасы законын кабул итү Татарстан
Республикасы законнарын үз көчләрен югалткан дип тануны, туктатып торуны,
үзгәрешләр кертүне яки кабул итүне таләп итми.

**«Татарстан Республикасы Жир кодексының 32 һәм 32¹ статьяларына
үзгәрешләр кертү турында» Татарстан Республикасы законы проектына
ФИНАНС-ИКТІСАДЫЙ НИГЕЗЛӘУ**

Татарстан Республикасы Жир кодексының 32 һәм 32¹ статьяларына
үзгәрешләр кертү турында» Татарстан Республикасы законын кабул итү
Татарстан Республикасы бюджетыннан өстәмә чыгымнар таләп итми.